

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ МІНІ-ПРОЕКТІВ

Т.І. Вороненко, кандидат педагогічних наук,

Інститут педагогіки НАПН України

Шкільний предмет хімія є для учнів чи не одним з найважчих. У 7 кл., тільки починаючи вивчати цей предмет, учні чекають від учителя демонстрації цікавих, яскравих дослідів і бажають самі зробити якісь експерименти. Але програма вимагає вивчення термінів, понять, законів і теорій. Спостерігається невідповідність бажань учнів, можливостей учителя і вимог програми. Як подолати цю несумісність? Як вихід з ситуації пропонуємо організувати вивчення нового матеріалу під час виконання міні проектів.

Про групову роботу писало багато учених (О.Г. Ярошенко, О.А. Блажко, С.С. Вітвицька та ін.). Групові проекти є по суті груповою роботою.

За одним із визначень, метод проектів — це спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку конкретної проблеми...; це сукупність прийомів, дій учнів в певній послідовності для вирішення поставленого завдання — розв'язання проблеми, особисто значущої для учнів...[7

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%B2]

Основні задачі методу проекту — це розвиток критичного мислення, пізнавальних інтересів; формування і розвиток вміння самостійно визначати поле знань, що необхідні для виконання роботи саме з цієї теми, проявляти компетентність у питаннях, що досліджувалися, переконливо і аргументовано доносити результати і висновки роботи загалом. Проект орієнтований на самостійну діяльність учнів, що відбувається протягом певного часу.

Саме особиста зацікавленість учня в успішному виконанні дорученої йому частини загальної роботи, розуміння факту, що результат залежить від нього самого робить уроки цікавими і неповторними.

За напрямком завдань учнівські проекти поділяють на 3 категорії: дослідницького характеру; роботи, результати яких хоча б в принципі можуть мати практичний вихід; з виготовлення наочних посібників, інструкцій проведення дослідів, експонатів тощо. [4 Лисичкин Г.В. Метод проектов в химическом образовании. / Лисичкин Г.В. . — Режим доступа :

<http://www.chem.msu.ru/rus/books/2013/science-education-2013/125.pdf>]

Виникає запитання, до якої категорії віднести мініпроекти. Виходячи з того, що учні вивчають нову тему, де кожен з фактів для нього є новим, залучають інформацію з додаткових джерел, можливо виконують досліді, можна стверджувати, що міні-проекти, які учні виконують на уроці є проектами дослідницького характеру.

Виділимо такі етапи проектної діяльності:

I. Організаційно-підготовчий; II. Виконання (реалізація) проекту; III. Підсумковий.

Знову постає запитання – де брати час на формування груп, визначення мети, завдань, планування роботи, тощо. Запроваджуючи вивчення матеріалу на уроках шляхом виконання міні-проектів у 7 класі і вважаючи, що учні взагалі не знайомі з такою формою роботи (хоча за навчальними програми виконання навчальних проектів введено ще з початкової школи) учитель має бути готовим до того, що мету і план він буде давати готовими. Учні мають вивчити певну тему, скласти резюме у визначеній учителем формі і донести матеріал до інших. Робимо висновок, що міні-проект у 7 класі носить навчальний характер і готує учнів до виконання самостійних індивідуальних навчальних проектів.

Пропонуємо до уваги розробку декількох міні-проектів.

I. Підготовка до виконання групового завдання: а) постановка пізнавальної завдання; б) інструктаж про зміст і послідовність роботи; в) рекомендації по дидактичного матеріалу в групах;

II. Групова робота; г) знайомство з матеріалами, планування роботи в групі; д) розподіл завдань між членами групи; е) індивідуальне виконання

завдань; е) обговорення індивідуальних результатів роботи в групі; ж) обговорення загальних завдань групи (зауваження, доповнення, уточнення, узагальнення) з) підведення підсумків групового завдання.

III. Заключна частина і) повідомлення про результати роботи в групі; і) аналіз пізнавальної задачі; к) загальний висновок про групову роботу та виконання поставленого завдання; л) висновки про робочу групу та її членів.